

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Dom. XI. post Pent. Lect. 18, bipart. Adducunt ei surdum & mutum, &c. 1,
pars explicat circumstantias hujus muti & surdi. 2, quomodo per huc
surdum & mutum designetur peccator, & quomodo sanetur ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

figillatim, & alii fex coram Samuele; & dixit: *Non elegit Dominus ex istis.* Tunc dictum est Samuëli ab Iſai. *Adhuc reliquus est parvulus, & pascit oves.* Hic ergo erat electus à Domino, quia parvulus, quia cor ejus humile iniebat: Dominus quia à ministerio humili exaltare eum volebat ad regnum & à virga pastoralis vocare ad sceptrum.

In novo quoque testamento humilibus maximam à Domino gratiam imperitam fuisse agnoscimus. Sic Maria ad subime matris Dei officium exaltata fuit, donisque omnibus adornata ob humilitatem. *Respexit humilitatem ancilla sua, ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.* Autim dicere, inquit S. Bernardus ser. sup. missus. *Sine humilitate nec Maria virginitas placuisse.* Sic electus est S. Joannes, & inter natos mulierum major constitutus gratiæ donis, quia maximè humilis, *Non sum dignus corrigiam calcamenti ejus solvere,* inquit ipse de Christo. Sic humiles elegit ad Apostolatam, & Petrum humilem exaltavit, verticemque constituit & caput Apostolorum, qui humillimè dixerat: *Exi à me Domine, quia homo peccator sum.* Superbos autem semper despexit Dominus; ita ut Maria in suo cantico decantavit eum júbilo: *Dispersit superbos menta cordis sui.* Deposuit potentes de sede, & exaltavit humiles, quod quidè omni tempore fecit Dominus, & in æternū facturus est.

Quapropter Onuphrius Anachoreta, ut suos ad humilitatem adnotaretur, hanc proponere solebat suis parabolam. Arbores quondam conquestæ sunt de hominum crudelitate, quod ita ab ipsis excinduntur, & crescere impedirentur. Concilium ergo inierunt, ut consilium inter se caperent ad obſistendum huic rei. Cumque qualibet arbor suam ea de re opinionè proponeret, ecce una ex Cedris Libani pronuncia vit, huic damno provideri posse hac ratione; Si scilicet ultra arbores non præberent hominibus ligna ad manubrium securibus conficiendum, sic enim impediendos afferbat, & inepatos fore ad excindendum. Omnes equidem suspiciebant hanc Cedri resolutionem. Accessit interim arbuticula quadam humillima, & tenuissima, dixitque hoc consilium non esse sufficiens. Quia, inquit ipsa, licet forsitan à securi vos forte securas hac ratione existimatis, quomodo turæ eritis à tonitruis & fulminibus? Addit deinde. Optimum ego remedium in judicio pro securitate à cælo & hominibus, non crescere tam altè, sed amare humilem locum & itaturam. Hæc parabola suis humilitatem admandam significabat Onufrius, teste Palladi, in vitis Patrum. Videri potest non abſimilis parabola in lib. Iudicum c. 9.

Congruit & huic parabolæ quod Psalmista dicit. *Vidi impium super exaltatum & elevatum sicut Cedros Libani.* Et transiit. *Ecce non eratis quasi fructus eum, & non est inventus locus ejus.* Quasi dicitur: Vidi hominem mundanum & superbum, ad honores, opes, voluptates elevatum, omni cum prosperitate, & gaudium in his se exaltantem, & inter proceras Cedros

se se connumerantem. Vix petra fuit, & cum post paucum tempus illac adhuc rediunt, evanuerat, nullamque pristinae magnitudinis, & splendens vestigium reliquum fuit, adeò exiguo tempore subſtitit. Vidi Midam, & Cræsum in divitiis, sed ille mox vento disperierunt, perierunt & illi, nec locus reperitur eorum, nec vestigium reliquum est. Vidi Lucullum in delitiis, sed mox in pulverem postatus est, eca verum factus, tinea ejus stratum & operimentum. Et ubinam est locus ipsius? Petra fuit non inveni, alibi est requirendus, ubi ignis sulphur, & spiritus procellarum, pars est calicis ejus. Vidi Belſarium in triumphis contra Vandalos, Parthos, & alias Bellicosas nationes, paulo post rediit, & inveni eum misere & infeliciter stipem emendicantem. Vidi Aman primum à Rege ab omnibus adoratum, & mire in sua dignitate superbientem Rediens autem paulo post in patibulo inveni suspensum, non inveni locum ejus priorem. Vidi Cæsarem, vidi Pompejum in trophæis & victoriis, petra fuit, & ecce post me respiciens, hunc ab infami spiculate capite vidi detruncatum, illum in medio Senatus confossum in cruro suo natantem. Ecce Cedri Libani exaltate, quorum locus paulo post non est inventus. Ecce veritas Domini; *Omni qui se humiliter exaltabitur.* Omnis qui se exaltat, humiliabitur. Unde hi omnes & eorum imitatores innumeri, possunt illud Job. 34. dicere: *Evastavit me, & quasi super venum potens me allisti Job 34. me validè.*

Domine Iesu Christe qui semper adamaſti humilitatem, & jugiter superbiam odisti, veram cordi nostro humilitatem infunde, ut ex corde contrito, & perfecte humiliato te oremus, te adoremus, præſumptionemq; omnem, & inanem gloriationem evitemus cotam te, & coram hominibus. Tu es magnus humilitatis Magister, qui eam toto vitæ mortalis decurſu docuisti verbis parabolis, & exemplis: fac igitur nos scholæ tuæ discipulos obedientes, fac Theodidactos seu docibiles Dei, ut à virtute quam primum docuisti incipiamus illa duce progrediamur, & proficiamus, per illam deniq; consummemur, & perfectionem acquiramus. Bonum nobis est, si humiliemur in hac vita, ut à te exaltemur in altera, quia nequit falli sermo tuus. *Omni qui se exaltaverit humiliabitur, qui se humiliaverit exaltabitur.* Igitur per humilitatem in hac miseriarum valle steme nobis securam viam ad æternitatem tuæ gloriæ, Amen.

DOM. XI. POST PENTECOSTEN.

Lucr. 18. *Adducit ei sardum & mutum, & deprecatur ut bipat imponat ei manum. Marc. 7.*

Laudè & amore dignum judicarem, Medicum Pars 1. *De circuitu & expertum, qui zelo impulsus sani & agrorum quoquo verum pergeret per vicios status & urbes, ut ægis quibuslibet gratis artem ac scientiam*

Luc. 11.

Parabola de Arboribus.

Psal. 48.

Cōclusus.

hujus
muti, &
surdi.

ipai.

tiam suam impenderet, & magno cum affectu & compassione curaret. Talem se exhibuit Christus Dominus verò celestis Medicus, zelo zelatus pro salute infirmorum, ingemiscens pro sanitate eorum, quærens undeque occasionem, tum artis & scientiæ, tum zeli & benevolentie suæ ostendendæ. Propterea perambulavit arum regionum fines, ut pertransiens benefeciat omnibus. Nec deterretur luto aut fatigatione, nec sudore aut pulvere, nec siti aut fame. Sic de Apostolis dicit Propheta. *Quam speciosi pedes evangelistarum pacem, evangelizantium bona.* Quanto magis speciosos dicemus pedes Domini, tanto zelo discurrentes per montes & valles, per lutum & cœnum, ut agros sanet, & lanatos ducat in cœlum. O quam sepe fatigati, quam saepe luto & pulvere conspersi fuerit hi pedes celestis Medici? Et tamen speciosi planè & amabiles fuerit, quia amore nostri non pepercit eis à nuditate & frigore, à sordè & pulvere. Non considerandi sunt à nobis quia fulci vel nigri, decolorati à solis ardore, sed quia formosi, decolorante eos zelo & amore tanquam Sole ardente. Patescit ejus inquietus amor & zelus in hoc Evangelio, in quo dicitur: *Exiens Iesus de finibus Tyri venit per Sydonem ad mare Galilee inter medius fines Decapoleos.* Venerat præcipue Dominus, ut Iudæis medelam & salutem afferret, & non Gentibus, ad quas postmodum destinandi erant Apostoli, tamen ob ineffabilem suam benignitatem erga omnes, non potuit quin aliquando ad civitates Gentium excurreret ad Tyrum & Sydonem civitates celeberrimas, ad mare, ut benedictionis celestis auspiciis eis impertiret, ut gustum suæ doctrinæ in eis inchoaret, ut Apostolis postea illic progressus viam sterneret. Ibi erga aliqua miracula præstitit, inter quæ celebre omnino fuit, illa à dæmonio liberatio, quam attulit filie mulieris Chananæ, matre orante pro filia ferventissime & cum maxima perseverantia. Egressa de finibus Tyri & Sydonis inelamabat: *Miserere mei fili David, filia mea male à dæmonio vexatur;* & licet Dominus nec verbum ei responderet, nec cessabat clamare post ipsum, & post Apostolos, ut forent intercessores. Cumque Dominus responderet se non esse missum nisi ad oves domus Israël, nec canibus dandum panem filiorum, perseveravit ipsa orans & adorans, disceptansque cum Domino asseruit etiam catellos edere de micis cadentibus de mensa Minorum; sicque cum perseverantia & ardente fide sua tandem vicit & convicit, ita ut sanitatem filie suæ impetravit.

Post illud igitur illustre miraculum rediit Dominus in Iudæam ad mare Galilee, transiens per fines regionis, quæ Decapolis dicitur, quia decem celebres urbes continet. Dum vero illac transiret, adducunt ei surdum & mutum, & deprecabatur eum, ut imponat illi manum, inquit S. Marcus Generalius autem loquitur S. Mathæus de hoc eodem Christi itinere Sic enim habet post sanitatem imperitam

filie Chananæ in gratiam Matris orantis & exorantis: *Cum transisset inde Iesus, venit secus mare Galilee, & ascendens in montem sedebat ibi. Et accesserunt ad eum turba multa habentes secum mutos, cecos, claudos, debiles, & alios multos, & proiecunt eos ad pedes eius, & curavit eos. Et turbæ mirarentur volentes mutos loquentes, claudos ambulantes, cecos videntes, & magnificabant Deum Israhel.* Ad medicum de celo delapsum ægros suos afferebant, quia gratis medelam impertiebatur, indeque magna admiratio, laus & gloria Dei merito in eorum mente & ore exfurgebat. Multa hic simul miracula Evangelista Mathæus attingit, quæ sigillatim non enarrat, Marcus unum speciatim de surdo & mutuo enarrat, quia speciales omnino in huius sanatione circumstanti concurrerunt, ita ut nullus ægrorum cum toræ ceremoniis, & mysteriis toto Evangelio legatur sanatus. Nec enim sine mysterio est, vel adducebatur deprecatio, vel turbæ separatio, vel digitorum in aures immissio, vel lingue tactus per salivam, vel in cœlum intus, vel ex imo corde protedens gemitus. Horum omnium litteralem rationem modo explicemus, postmodum adjiciemus & mysticam.

Primo igitur adducitur hic surdus, & mutus a liorem auxilio, nec propria sponte ad Christum videtur venire. Hujus rei rationem reddunt nonnulli Interpretes (inter quos Theophilactus) quod à dæmonio obsessus foret, & ab eo mutus surdusque redditus; qui autem tales sunt, non solent querere ea quæ sunt ad salutem, sed potius ea quæ sunt ad perniciem, laqueum potius aut precipitiū querunt, quam Christum. Hi ergo necesse habent ab aliis juvari adduci, vel etiam portari, & compelli. Inter venientes ad Christum ex ipso Evangelio multam colligimus differentiam, non fine mysterio. Quidam enim mox ut vocati sunt, venerunt alacriter, sicut cæcus ille nomine Barthymæus; surrexit enim, & ad Christum accurrit, mox ubi ei dictum est: *Anima quior esto surge, vocat o nim te.* Alii portati debuerunt, ut paralyticus in lecto. Alii adduci debuerunt, & quodammodo compelli, sicut hic surdus & mutus. Sic aliqui sponte, & alacri animo sequuntur Christi vocationem: & alij debent adjuvari propter infirmitatem; quidam etiam debent moniti & stimulis continuis compelli, & adduci propter obstinationem, vel aversionem. Magna verò fuit horum adducentium fides, magna & charitas; fides erga Christum, charitas erga surdum. Fidem habent de Domini potentia, quia non dubitant posse sanare, si vel manu velit tangere; fidem quoque seu fiduciam concepiunt de ejus benignitate & misericordia, quia promptum noverunt ad beneficiendum, & gratiam supplicanti bus præstandam, nec quorumlibet preces pro aliorum salute repudiare. Quod autem deprecantur ut manum imponat, id fit, quia eis notum erat Prophetas sic conuevisse sanare, prout etiam indicat Naaman qui cum accessisset Lixam pre-

i. Circu-
stantia ad
Christum
adducit-
tur.

Marci 20.

Martini
Christi
impositio
manuum.

ob 30.
occlusa.

ECT. 18.
ipart.

PARS I.
De circu-
stantiis sa-
nacionis.

4. Reg. 5. curacione lepræ, nec aliud responsum accepisset. Vade lacare septies in Iordane, indignatus recedebat dicens: Putabam quod egredere tur ad me, & stans invocare nomen Dei sui, & tangeret manus sua locum lepræ. & curaret. Noverant etiam Christum D. sic plures sanasse. Nam sic Iairus eum quoque rogabat. *Filia mea in extremis est, veni impone manum super eam: & curvet;* tangens autem Dominus eius manum suscitavit eam. Sic tetigit & manum, dum locum Simonis sanavit. Sic tangit leprosum extendens manum, & fugit lepra. Sic & mulieri quæ habebat Spiritum infirmitatis annis decem & octo, imposuit manus, & confestim creta est, & glorificabat Deum. Sic denique, & parvulis ad se venientibus manus imposuit, iuxta petitionem offerentium, ubi dicitur. *Oblati sunt ei parvuli, ut imponeret eis manus, & oraret.* Discipuli autem increpabant eos: *Iesus vero ait eis: Sinite parvulos, & nolite eos prohibere ad me venire; talium est enim regnum celorum;* & cum imposuisset illis manum, abiit inde. Solitus est ergo Dominus impositione manuum ægris sanitatem conferre, vel gratiam, & benedictionem aliquam supplicantibus impertire. Hinc mansit hætenus in Ecclesia multiplex impositio in Ecclesia multiplex.

Act. 3. in actis Apostolorum: *Tunc imponebant manus super ipsos, & accipiebant spiritum sanctum.* De ordinativa dicit Apostolus ad Timoth. *Nemini cito manus imposueris.* Est & alia deprecativa, de qua *testimantur & orantes, imponentesque eis manus dimiserunt eos Paulum & Barnabam, qui tunc nec ordinabantur, nec confirmabantur, nec reconciliabantur; sed solum deprecatio fiebat pro illis ut se hinc in omnibus progressum fortiterent.* Denique est & aliqua etiam curativa, de qua *Super agros manus imponunt, & bene habebunt.* Talis etiam fuit illa impositio manuum, dum imposuit Ananias manus super Paulum. Neque enim erat illa ad dandum spiritum sanctum, quandoquidem Paulus nec dum erat baptizatus, sed erat ad gratiam sanitatis, ut illi ritus redderetur. *Vnde confestim ceciderunt ab oculis eius tamquam squamæ, & visum recepit, & surgens baptizatus est,* inquit ibi S. Lucas. Hanc ergo potestatem curandi per impositionem manuum accepit Ecclesia ab ipso Christo, quem hodie deprecantur qui adducunt surdum & mutum ut illi manus imponat.

2. Christi- bus ap- prehendis in utrum

Secundo, non sine mysterio apprehendit eum de turba secoriam, & misit digitos suos in auriculas ejus. Quid erat necesse à turba eum separare? an non poterat in medio turba sanare? an turba eum

poterat impedire? Certe gloriosius fuisset: si turba propius inspectante eum curaret. Sed docet hic Dominus vanæ gloriæ fugam, ut S. Hieronymus cum S. Chryloto & aliis docet, ne opera nostra faciamus coram hominibus, ut videamur ab eis. Non erat Dominus hujus inanis gloriæ auctor, nec nos vult tales esse. Adde quod indicare voluerit, non semper turbæ sacra esse vulganda mysteria, ne eorum vilescat dignitas; ideo ergo à turba semovit, & seorsum hunc curare voluit, quia res plena erat cæremoniis mysteriorum plenis. Ideo etiam Elias Propheta suscitatus puerum Sunamitidis clausit ostium super se, & super puerum, & oravit ad Dominum. Sic iterum Christus cum eiecisset turbam, intravit, & tenuit manum puellæ mortuæ, dixitque, *Puellæ tibi dico surge.* Poterat etiam Dominus vel solo verbo, vel solo nutu, vel sola voluntate surdum istum, vel mutumque curare, sed tamen digitos suos vult in auriculas ejus mittere, digitum scilicet manus sinistræ in auriculam dexteram, digitum manus dextræ in auriculam sinistram, illa cæremonia ostendens aures se obduratas ac surdas aperire ac veluti perforare digitis. Sic voluit ostendere omnes corporis sui partes esse salutiferas, vimque sanandi habere à conjuncta divinitate. Hanc igitur virtutem digiti ejus participabant efficacissime. A capite ad calcem usque Iesus Christus Salvator est, & omnia quæ in illo sunt, instrumenta sunt salutis, tam corporis, quam spiritus. Oculi ejus sanant Petrum, vox sana Mattheum, pedes sanant Magdalenam secundum animum & spiritum. Manus sanant ægrorum maximum numerum, simbria lanat sanguinis fluxum, digiti ejus & saliva sanant surdum & mutum. Vere Iesus fons est salutis, & quicquid in ipso est, aut ab eo promanat, plane est salutiferum, virtus ab ejus corpore divinitati unito exsilit, sicut odor à balsamo, sicut lux à sole, sicut calor ab igne. Qui olim ore & manu hominem formaverat, ore quidem inspirandum spiraculum vitæ, manu autem formando eum de limo terre, nunc eundem se esse ostendit, qui possit quod creaverat, reparare: nam per salivam oris, & per manus contactum, hunc sanat, hunc reparat.

Hac etiam ratione cæremoniis Ecclesiæ approbat, quas impii volunt reprobare. An non sunt cæremoniæ, sanandum à turba semovere, digitos in ejus aures mittere, expuere, & è sputo linguam tangere, in cælum suspicere, in gemiscere, Epheta in clamare: Si superflua sunt hujusmodi in sacramentis cæremoniæ, respondeant hæretici, cur his etiam Christus usus fuerit? Cum ipsi superstitiosis nos in his accusent, an fortè Christus etiam superstitiosus fuit? Neque solum hic, sed etiam sepius aliàs usus esse cæremoniis & ritibus legitur, à quibus Ecclesia suos est ritus edocta. An non utitur cæremonia externa, dum lutum imponit & sputum oculis cæci ad eum illuminandum? An non utitur ritu sacro & cæremionali, dū lavat pedes discipulorum.

à turba secoriam.

4. Reg. 6. Matt. 9.

Digitus suus misit in auriculam eius.

Externa cæremonia Ecclesiæ comprobantur.

Joan. 9. Joan. 13. Matt. 26. Joan. 20.

polorum dum in horto, tertio prosternitur ad orandum, dum insuflat in Apostolos ut tribuat eis spiritum sanctum, dum pueris imponit manus ad benedicendum? Quid vero in suscitacione Lazari? quot ibi caeremoniae & ritus? Elevat oculos in caelum, ingemiscit, commoret seipsum in spiritum tremens, magna etiam voce in clamat, *Lazare veni foras*, deinde factis funereis ligatur tradit discipulis solvendum. Nihil hic mysterio vacat in hoc ritu externo, sicut nec in ritibus Ecclesiae. Denique in ipsa institutione Eucharistiae, an non extrinsecus multi ritus adhibiti? Grande cenaculum eligitur, tapetibus adornatur, preces junguntur, gratiarum actiones admiscuntur, hymnus decantatur, sermo scintillis amoris plenus adhibetur. Quid aliud fit in templis nostris & in Missae sacrificio, quod adeo oderunt & in sectantur nostri haeretici? Consideret omnia haec pietas, & oppilet os suum iniquitas. Ceremoniae Ecclesiae sunt velut extrinsecus cortex vineae & fucus nostrae, fit etiam & viorem pietatis intrus continens & conservans; non arrodant aut convellant decorum hunc corticem dente venenato, alioqui arefcet fructus pietatis, fietque fucus non solum arida, sed mox etiam desolata & emortua. Unde merito de illis conquerimus cum Iosepho. *Geni ascendis super terram nostram, dentes ejus no dentes Leonis. Pefuic vineam nostram in desertum, & ficem nostram decorticavit, nudans spolia eius eam.* Ceremoniae Ecclesiae sunt, sicut aurea vestis Sponsae Christi variegatae, decorem ei afferentes. Licet enim principalis gloria & pulchritudo hujus Sponsae Regis sit ab intrus in donis interioribus consistens, tamen per hunc caeremoniarum decorem interior ejus pulchritudo elucescit & conservatur. Impii ergo sunt qui has simbrias aureas disceptere conantur. Itaque caeremoniae Ecclesiae institutae sunt ad excitandam fidelium devotionem, ac erga Sacramenta reverentiam: simul etiam ordinatae sunt ad fidelium instructionem, quia solent rudiores per aliqua sensibilia signa erudiri, eorumque mens sic elevari ad sublimiora percipienda. Dum enim solemnes ritus intuentur, ad inquirendum quid illis significetur, mox excitantur, & ad reverentiam interioriorem per illam exterioriorem instigantur. Quicquid fit, solum Christi exemplum & auctoritatis tali ritu externo circa hunc mutum & surdum utentis, obstruere sufficit omne os loquentium iniqua, & Ecclesiae ritus sacratissimos ab ejus exemplo manentes proscindendum. Sed precequamur.

Tertio igitur dicendum, non sine mysterio Christum Dominum post immersionem digitorum in aures surdorum etiam expulisse, & spato linguam ejus terigisse, atque in Caelum suscipiendo & ingemiscendo exclamasse. *Epheeta, quod est auarere.* In primis spato utitur, & tangit linguam muti, ut ostendat non solum omnia corporis sui membra esse divina & sancta, sed etiam ipsum & salivam, licet super-

fluitas sit sputum. Admirabile planè, est quod id quod in homine est superfluum humo, adeo efficaciter fuit, ut linguae praepedita solveret vinculum. Nihil ergo in Christo vile, omnia sunt plena sanctitate & virtute. Neque solum id in Christo, sed etiam in Sanctis ejus; inde fit ut eorum capilli pretiose afferrentur, cum ex humoribus superfluis oriantur, & quaecumque alia ad eos spectantia, etiam pulveres & cineres. Quid mirum, quandoquidem semicinctia & sudaria Apostolorum, imò umbræ eorum, arguis sanitatem conferrent, sicut de umbra S. Petri testatur Acta Apostolorum? Hoc iterum attendant Haeretici, & sacris reliquiis desinant esse infesti. Non tantum hic, sed etiam in illuminatione caeci spato & saliva Christus usus legitur, Saliva itaque, quae à capite fluit, & saporem discernit, linguamque humectat, divinam de signat sapientiam, quae de se dicit. *Ego ex ore Abrissimi prodii.* Per participationem hujus sapientiae, tanquam caelestis & divinae salivae, amarum à dulci discernimus, spiritualia à terrenis distinguimus; per illam etiam discernit loquimur de Deo, & rebus divinis. Haec est saliva quae vinculum linguae nostrae dissolvit, ut in divinas laudes erumpat. Haec saliva luto fuit commista, quando sapientia divina humanum corpus de luto compositum sibi junxit. Per medicamentum ex saliva ac terra compositum, oculi caeci nati fuerunt aperti, quia genus humanum per confessionem utriusque naturae in Christo Domino ab ingentis errorum suorum renebris erutum fuit. O igitur mysticum sputum Domini, quo oculi nostri illuminantur, & lingua vincula dissolvitur!

Uterius Dominus tangendo linguam in caelum suspexisse, & ingemuisse dicitur. Ideo vero in caelum suspexit, teste Venerabili Beda, ut inde multis loquelam, surdis auditum, omnibus infirmitatibus doceret quaerendam esse medelam. Ibi fons ex quo omnia bona, ex quo omnia promanant medicamenta. Illuc suspicit cum gemitu Patrem orans, humanae misertus naturae, quae post transgressiorem adeo multis impeditur miseris. Ingemiscit etiam quando linguam tangit, quia membrum tangit, quod quidem exiguum omnino est, interrim maxime est infectum, & maxime inficiens; licet enim sit coarctatum, per omnia sese cum veneno dispergit, & nulli parcat. Erigit se in Deum & caelites per blasphemias & juramenta: inturgit in proximum per detractiones & convicia. Non parcat nec vivis, nec mortuis per maledictionem? imò quadam ratione venenum suum diffundit per omnem creaturam, per execrationes & maledictiones. Unde S. Jacobus disertè dicit: *Linguam medicum membrum est, & magna exhalat. Ecce quantum ignis quam magnam sylvam incendit. Et lingua ignis est, universitas iniquitatis. Lingua constituitur in membris nostris, quae maculas totum corpus, & infammat rotam naturae nostrae inlata à gehenna. Quia ergo lingua iniquum est malum, & quia plena est veneno mortifero, & aqua velut inlata*

Joan. 11.

Joan. 11.

Christus expul-

Act. 19.

Joan. 9.

Cur Christus salivam usus?

Tangendo linguam in caelum suspexit.

Et ingemiscit.

Luc. 9.

suorum caverna egrediatur; vocem enim Dei inspirantis, aut hominis Dei vice ad cor eorum monendo loquentis aspernantur. Euro illis secundum similitudinem serpentis: sicut aspidis surda & obturantis aures suas, quae non exaudiet vocem incantantium. Et venesici incantantur sapienter. In oculis etiam terram habent, quia statuerunt oculos suos declinare in terram, ut non videant caelum, prout de senibus Susanna dicitur. Sic & de aliquibus aliis idem dicit David.

Psal. 37.
Dan. 7.
Psal. 16.
2.
Obturatoris auris

2. Quid est obturatio auris à tumore & inflatura procedens, nisi superbia quaedam animae ingenitata, quae impedit ne verbum salutis ad cor pertingat, nec inspiratio, aut loquela divina? Vtique tumor mentis obstaculum est veritatis. Hae furditate laborabat Herodes & Herodias, nolentes cordi, nec contigere à Joanne loquente ex parte Dei. Hae furditate laborabant & illi de quibus Propheta: Noluerunt attendere, & avertierunt scapulam. Item & illi de quibus apud Ieremiam Dominus: Audite legem meam, & ero vobis Deus & vos eritis mihi populus. Subjicitur autem postmodum: Et non audiverunt, neque inclinaverunt aurem suam, sed abierunt in voluntatibus suis, & pravitae cordis sui mali. O noxium tumorem & inflaturam superbiae Deo ingratis & odiosam, quam tandem vindice plecter manu! Quia urdicitur! Disrumpet illos inflatus sine vice.

Zach. 7.
Irem. 7.
Sap. 4.
3.

3. Quid est auris obturatio ex corruptione & putredine procedens, nisi immunditia luxuriae, quae hominem reddit furdum ad verbum salutis & gratiae? De talibus dicitur: Audierunt luxuriosus verbum sapiens & displicebat ei. Sic quodam tempore furdus permansit S. Aug. ulceri & apostemate luxuriae desistente, & aures ei obturante, ne vocem Domini adiret ad fidei veritatem, & castimoniam puritatem eum vocantis. Quam furditatem à Domino sanatam & disructam postmodum agnoscit, dum dicit: Inonasti desuper voce grandi in interitum aurem cordis mei, & rupisti furditatem meam. & audivi vocem tuam, & illuminasti caecitatem meam, & vidi lucem tuam, & cognovi quoniam Deus meus es tu. Va tempori illi quando non cognoscebam te. Va caecitati illi quando non videbam te. Va furditati illi quando non audiebam te, cecus & furdus per formosa quae fecisti deformis irrueram. Hae ipse Soliloq. cap. 11.

Obturatoris auris
Ecol. 21.

Tales porro surdi de quibus haecenus dictum est, ad multiplicem vocem obturatam gerere aurem inveniuntur. Nec enim percipiunt vocem Dei pulsantis & vocantis, de qua dicitur: Ecce stans ad ostium eius, pulso, si quis audiverit vocem meam, & aperuerit mihi intrabo ad illum, & convivo cum illo, & ipse mecum. Nec percipiunt ejus vocem suadentis & bene consulentis, de qua ipidem: Suadeo tibi amice, à me aurium ignitum probatum, ut loqueres fratri, & vestimentis albis induaris, & non appareat confusio nudipatis tuae; & colloquio invene, ut tuos ut videris. Ne percipiunt Dei vocem admonentis

Obturatoris auris
Cor. 2.
Irem. 28.
Sap. 2.

& arguentis, ac corripientis, de qua rursus ibi: Ego quos amo, arguo & castigo. Emulare ergo & penitentiam age. Quasi dicat: Zelum salutis tuae allume, & aperi amem ut audias argumentum te, & peniteas. Non enim percipiunt vocem comminantis, de qua eodem capite: Scio opera tua, quia nomen habes quod dicitur, & mortuus es. Esto vigilans & confirma cetera quae mortuaria erant. Si non vigilaveris, veniam ad te tanquam fur, & veniesis qui hora veniam ad te. Non audiant vocem justitiae divinae imitantis super aquas, conflagrantis cedros, concutientis desertum, intercidentis flammam, preparantis caecos revelantis condensa, quae est vox minax & terribilis peccatoribus obturatis. Qui autem habet aurem apertam haec omnia audit, & obsequitur, ac contremiscit. Denique non percipiunt vocem sanguinis Domini pro se effusi, qui post ipsos clamat ut ad meliora inducat, ut frustra non sit profusus, nec oblivioni tradatur, terrene cordis ingratitude sepeliatur. De qua voce intelligi potest illud: Terra ne operias sanguinem meum, & non habeat in te locum latendi clamor meus. Finaliter nec propriae conscientiae continuo inclamantis & arguentis vocem percipiunt, ad omnia obfuscentes, nisi eis ille rursus aperiat aurem, de quo Propheta: Dominus aperuit mihi aurem, ego autem non contradico retrosum non abire. Sed jam videamus quomodo talibus aperiat ipse aurem ut non contradicant, & si repositum abierint, revertantur.

Psal. 28.
Iob. 28.
Ier. 30.

Primo sicut fecit in sanatione hujus surdi & muti, apprehendit eos, & separat à turba quia in peccatis obturati sanari nequeunt, nec remedium accipere salutis, nisi prius abstracti fuerint à peccati occasionibus, à noxia conversatione, à malorum illecebris & irritamentis. Turba, & societas pravorum quasi catena quadam multos colligat, & detinet in peccatis. Lotha tamen si justus periculis erat incurus; si permansisset in Sodomis, periissetque in scelere civitatis, Unde honorati sunt eum Angeli: Surge, tolle uxorem tuam, & filias, ne es tu pariter parens in scelere civitatis. Et cum pariter parens in scelere civitatis, & non respiceret eum, & dixerunt: Salva animam tuam, ne respicere post tergum, nec sis in omni circa regione, sed in modum saluum te fac, ne es tu simul pereas. Sic ergo Angeli apprehendunt Loth de turba seorsum, ne peccatis innotuarit turbas; sic quem vult salvare Deus, & sanare jam peccatis involutum, apprehendit, & educit à turba potentis sua manu, ut ex occasionibus peccati eum eripiat & seorsum si eum alloquens, ad agnitionem principum turbas reducat, remotis cogitationum pravatum turbis tumultuantibus. Hoc enim est principium sanandae mentis, à turba esse segregatum, & ad se dire, ac seorsim considerare meundam turba, quae viam ab illa qua communis frequentat, remanens. Provi 24. Nam de illa verum est illud Sapientis: Est via quae

Sanatio spirituum surdorum
Christus apprehendit surdum & mutum

vndetur homini recta, & novissima eius ducant ad mortem. Angusta nimirum est semita & solitaria, sive à paucis trita, quæ ad vitam ducit. Hoc ergo primum Dei beneficium est, & primus effectus gratiæ eius in peccatore, apprehendere manum eius & à vulgari via lutoſa eum ad semitam reducere, & dirigere pedes ejus in viam pacis. Hoc est quod hic dicit Beda: *Apprehendens infirmum de turba, sorsum educit, quam mentem peccatis languidam visitatione sua pietatis illustravit, à consuetis humana conversationis moribus advocat, atque ad loquenda præceptorum suorum iter a provocat.*

2. *In primis digitus suus in aures ejus.*

Secundò immittit digitos in aurículas eorum, dum jam à turba segregati sunt. Digni qui in aures mittuntur, verba sunt spiritus S. eiusque dona, interpretæ S. Hieronymo, & S. Gregorio: *Quid per digitos Redemptoris, nisi dona spiritus S. designantur; Digitos ergo in aurículas mittere, est per dona spiritus sancti mentem surdi ad obediendum aperire*, inquit S. Gregor. hom. 10. in Ezech. Nisi digitos suos Christus in aures peccatoris mittat, surdus manet ad audiendum & obediendum. Rectè autem intelligi potest immittere quinque digitos in aures peccatoris ad eius conversionem. Quinque enim digiti manus nostræ, quorum nomina sunt; *Pollex, Index, Medius, Medius, Auricularis*, quinque effectus gratiæ divinæ designant, qui concurrere solent ad peccatoris conversionem. *Primus* digitus qui Pollex dicitur quasi virtute pollens, tunc immittitur in aurem ejus interiorem, quando ei immittit apprehensionem potentie suæ, quæ peccata, & peccatores ponere solet, ita ut nemo de manu ejus possit ipsos eruere, *Secundus* digitus, qui Index dicitur quasi res indicans, docens, & demonstrans, tunc immittitur in aurem peccatoris antea surdi, quando ei Deus indicat multitudinem, vilitatem, gravitatem peccatorum suorum, sibi que nuda esse, & aperta, declarat, ut deterreatur, & erubescat tanta committere coram oculis Domini Iudicis & Vindicis. *Tertius* digitus, qui Medius dicitur, longior cæteris, tunc immittitur in aures peccatoris, quando ei Deus infundit notionem misericordiæ & longanimitatis suæ, quæ quidem misericordiæ longa nimis eum debet ad respicientiam commovere, eumque invitat tanquam medians inter potentiam & justitiam divinam, quæ eum imminet vertici. *Quartus* digitus, qui dicitur Medicus, quia Medici ad tangendum vulnera illo utuntur, tunc immittitur in aures peccatoris surdi, quando ei representatur medicina efficacissima pretiosi sanguinis Christi, quo omnis ejus morbus, & omnia vulnera mox possunt curari, si illam per poenitentiam & compunctionem voluerit sibi applicare, quandoquidem infirmi sit valoris. *Quintus* digitus, qui Auricularis dicitur, quia in aures solet immitti, tunc à Christo Domino in aures immittitur surdi, quando monet eum aures habere obediens, sive obedientiam humilem ad-

Quinque digitus manus quæ dona S. Spiritus designant.

1.

2.

3.

4.

5.

implendo præcepta & consilia, & in vitando prohibita. Felix qui hos Domini digitos percipit, non enim potest ultra surdus esse.

Tercio immittit salivam in ora eorum qui surdi sunt & muti, ut peccata sua perfecte confiteantur, & ad divinas laudes ac preces expedite reddantur. Nempe quia saliva & humore opus habet lingua ut loquatur expedite ipse, Christus humore oris sui linguam tangit tardiloquorum, aut mutorum. Infundit scilicet eis humorem devotionis, qui necessarius est, ne lingua arida maneat, Deique obliuiscatur humore isto carens, & saliva celestis: Quæ si adfuerit, jam potest Fidelis illud dicere: *Sicut a-* *dipe & pinguedine repleatur anima mea, & labiis exultationis laudabit os meum.* Ideo S. Bernardus animæ linguam vocat devotionis fervorem in Cant. ferm. 45. Sic enim ait: *Anima lingua devotionis est fervor. Elinguis est anima & infans, quæ linguam hanc non habet, nec potest illa illa: minus esse sermone cum verbo.* Sicut vero saliva humectans linguam, profluit ex capite, sic devotio quæ est spiritualis saliva & humor lingue piæ, profluit ex intellectu & mente. Quomodo ex intellectu & mente? Quia qui divinas res per intellectum considerat & meditator, non potest non abundare devotione. Hanc interit meditationem, & per intellectum considerationem, atque inde oriundam devotionem suppeditat Christus, qui est caput nostrum, ipse est qui tangit salivâ suâ linguam nostram, ut eam reddat coram Deo disertam & apertam, quæ antea vincula videbatur & arida, prout de nostro surdo & mutò nostrum dicit Evangelium: *Et solutum est vinculum linguæ eius, & loquebatur rectè.* Quod autem in cœlum suscipiendo & gemendo vult tangere, non id facit, qui necessarium habet gemitum, qui dat quod postulat; sed nos ad eum genere qui cœlo præsidet, per id docet, ut & aures nostras per donum spiritus S. aperiri, & linguam per salivam oris, id est per scientiam divinam locutionis possit solvi, inquit S. Greg. homil. 10. in Ezech. Simul etiam gemendi dat exemplum, cum pro nostris, vel proximorum nostrorum delictis superne pietatis præsidium imploramus. Vult enim nos agnoscere quanta sit gravitas peccati, quandoquidem ei gemitum potuerit excutere.

3. *In os ejus salivam*

1. *Psal. 98.*

2. *In cœlum suscipit.*

Conclusio.

Vereor Domine Deus meus, ne ex his qui hæc audire exteriori aures videntur, quidam ad huc surdi sint interiori qui scilicet moniti, vel de remittendis injuriis, vel de deponendis in micis, vel de restituendis ablatis, vel de fugiendis impudicitis & ebrietatibus audiunt quidem, sed non obediunt. Vereor ne & eorum aliqui muti sint & lingua vincula, nec integre peccata sua confiteantur, nec gloriam Deo dantes. Ergo digneris Domine immittere auribus eorum digitos omnes tuos, Pollicem potentie tuæ, Indicem sapientiæ tuæ, Digitum Mediatorem misericordiæ tuæ, Digitum benignitatis tuæ, Digitum Auricularem obedi-

obedientie, ut virtutem spiritus tui percipiant, & perfectè aures aperiant. Tange & lava celestis devotionis & cor linguam eorum, ut perfectè te diligere, & in æternum laudare valeant, & glorificare.

LECT. 10. DOMINICA XII POST PENTECOSTEN.

Magister quid faciem vitam æternam possidebo? Luc. 10.

PARS I. Car beati oculi & aures Christum videntes & audientes. Luc. 20.

Notum est ex narratione Evangelica quomodo discipulos à prædicatione revertentes & exultantes; quod etiam demonia subicerentur ipsis, admonent Christus dicens, non esse in hoc gaudendum. In quo ergo; Gaudete, inquit, quia nomina vestra scripta sunt in caelis. Non quidem prohibet gaudium quasi malum sit & vanum, de Dei donis cum gratiarum actione gaudere; sed fortasse gloriosa aliqua inanis poterat se huic gaudio latenter immiscere, quam compescit; simul verò donum majus eis datum esse ostendit, quod majus longè parere eis gaudium debebat, nimirum gloriam cælestem. Gaudium igitur ex dono miraculorum transfert in donum cælestium præmiorum. Quasi eis diceret: O dilectissimi discipuli mei! Non opto vos adeo gaudere propter donum miraculorum, quod est donum gratiæ gratis datæ, potestque consistere cum peccato; Ostendo autem vobis donum aliud quod maxime gaudium cordi vestro debet excitare, videlicet quod nomina vestra scripta sunt in caelis, in libro vitæ, in memoria & prædestinatione æterna. Cives conscripti estis in æterna illa civitate, non atramento quasi in papyro, sed in indelebili libro & triumphante civitate, cujus gloria tota durat æternitate. O beatam scripturam! O beatam Civitatem! O beatos vos qui in illa scripti estis literis aureis æternæ charitatis & æternæ amoris! O solidum gaudium & verum, si de hac conscriptione in vobis fuerit extortum! In hoc ergo gaudete, hæc etenim magna est leges lætitiæ si potueritis dicere; Latatus sum in his quæ dicta sunt mihi, in nomen Domini ibimus.

Psal. 122.

In ipsa autem hora, qua hoc dixerat discipulis exultantibus, exultavit & ipse Spiritu sancto & dixit: Constatior tibi Pater Domine caeli & terra, quod abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & revelasti ea parvulis. Etiam Pater & quoniam sic placuit ante te. Sic refert S. Lucas, Discipulos scilicet suos à docendo revertentes excipit cum gaudio, & per Spiritum sanctum exultat tamquam Pater cum filiis propter recta opera eorum, exultat propter dona discipulorum, exultat propter salutem illorum qui ab Apostolis, & discipulis convertendi erant, exultat propter conversionem quam prævidebat Gentium, & multorum Judæo-

Luc. 10.

rum. Sic etiam & de S. Francisco legimus cap. 5. vice ejus apud S. Bonavent. Cum animarum salutem viscerosa pietate appetere, & fervida emulatione zelaret, suavissimis se dicebat repleri odoribus, & quasi unguento pretioso imiri, cum sanctorum fratrum per orbem distantium odorifera fama multos audiret ad vitam convertatis induci. Ex talium auditu exultabat in spiritu, benedictionibus omni acceptione dignissimis fratres illos accumulans, qui verbo & opere ad Christi amorem inducerent peccatores. Nempe nihil lætius tali messe animarum in qua exultat Christus lætitia plane divina, & spiritali à spiritu sancto promanante, docetque discipulos suos in ea exultare: Latatumur coram te, sicut qui Isai. 65. latantur in messe.

Interim gratias agit Patri æterno exultans in Spiritu sancto De qua re gratias agit? Quod Apostolis & discipulis qui erant parvuli, hoc est, simplices, & sapientia carentes fidei mysteria & adventus sui aperuerit Sacramenta, divinam eos scientiã fidei illustrans, quum Phariseis, Scribis, Sacerdotibus Judæorum, & Sapientibus Gentium, hæc manserint à se condita, qui scientia, & sapientia sua in illam veram sanctamque scientiam respuerunt, vel ea indignos sese exhibuerunt. Exultat ergo Christus in Patre, exultat Spiritu sancto, gratias agit ut homo de tot beneficiis ad salutem orbis à Patre per adventum suum præstitis, & de electione discipulorum humilium, simplicium, imperitorum, ad hæc beneficia toto orbe annuncianã, & ad edocenda tot & tam admirabilia mysteria.

Neque vero ei sufficit per se gratias agere pro illis, vult etiam ipsosmet ad gratiarum actionem sibi Deoque in Spiritu sancto perfolvendam excitare. Ad hanc enim gratitudinem eliciendam inducit postquam ipse gratias egit, dum conversus ad discipulos suos dixit: Beati oculi qui vident quæ vos videtis. Dico enim vobis quod multi Propheta: & Reges voluerunt videre quæ vos videtis, & non viderunt, & audire quæ vos auditis, & non audierunt, quasi diceret eis. Quam obligati estis, o chari filii & discipuli mei, Patri æterno, qui vos tantis prævenit beneficiis, & benedictionibus dulcedinis. Non enim omnibus datum est, imò nec regibus, nec Prophetis etiam à Deo dilectis, quod vobis est concessum. Illi desiderarunt me videre in carne conversantem, nec eorum satisfactum fuit desiderio. Ipsi optarunt me audire hæc, quæ vobis trado mysteria edocentem, nec id affectui sunt. Vos ergo præ illis ad id elegit Deus, vobis eam concessit gratiam ipsis denegatam; fugite ergo ingrati tudinem agnoscite dilectionem, gratias ex intimis præcordiis agite gratiam adepti singularem, propter quam dico vobis: Beati oculi qui vident quæ vos videtis.

Merito certè beati dicuntur Apostoli, quia oculis carnis Christum in carne videntur, & per carnem oculis mentis filium Dei conspexerunt, hoc est, Christi divinitatem intellexerunt; beati quis

os ejus

Psal. 22.

In caelum

Conclu- sio.